

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés egész évre - - 12 korona.
fél évre - - - 6 "
negyed évre - - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Kiadóhivatal: Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár r. t. — Szerkesztőség irodája ugyanott.
Hirdetéseket és előfizetéseket fölvesz FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kiadó megbízottja.
Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
Nyiltér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabás szerint a Leopold Gyula Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Wekerle beszéde.

Wekerle Sándor miniszterelnök nagy beszédet mondott temesvári választói előtt; nem szólott ugyan a kormány programjának részleteiről, de teljes nyíltsággal mondta el véleményét egyes kérdésekről, melyek most a politikai körökben igen élénk vitáknak a tárgyai.

A pártoknak a kormányhoz való viszonyáról Wekerlénak is az a véleménye, hogy a koalícióban résztvevő pártok számaránya a kormányra nézve közömbös; a miniszterelnök egyenesen a tisztesség követelményének tartja azt, hogy teljesen pártatlan, objektív legyen az egyes pártokkal szemben. A pártok elveiket megtartják s a függetlenségi párt is elveinek teljes megóvásával helyezkedett az egyedül lehetséges törvényes alapra, midőn a mai kormányok támogatására vállalkozott. Az új kormány működését nem a differenciákra, hanem az egyetértésre alapította; egyet akar érteni a nemzetiségekkel is, a melyek, ha feltétlenül elismerik a magyar állameszmét és a magyar faj politikai vezérszerepét, utat fognak találni szabad egyéni érvényesülésükre s min-

denben egyforma bánásmódban fognak részesülni a magyar fajjal.

Szokatlanul hosszasan nyilatkozott a miniszterelnök az ország gazdasági helyzetéről, mely az utóbbi válságos időben a termelési és az értékesítési viszonyok megromlása miatt rosszabbodott. A termelés árága, mert növekedett a munkabér s el lehetünk rá készülvé, hogy a jövőben még jobban fog növekedni; a termelés nehézségének pedig mulhatatlan következménye az értékesítési viszonyok rosszabbodása. A termelés olcsóbbá tétele s az értékesítés megkönnyítése a legfontosabb feladat s a kormányzatnak minden ága figyelemmel lesz e feladat teljesítésére. Az ipar fejlesztendő nem csupán addig, míg az ország belső fogyasztását ki tudja elégíteni, hanem tovább, egészen addig, míg egyes iparágakkal tekintélyes pozíciót nem szerzünk a nemzetközi piacokon is. Ujabb értékeket és újabb jövedelmeket kell teremtenünk, mert a mai jövedelemből nem tudjuk teljesíteni azokat a közszolgáltatásokat, a melyekre egy modern államnak mulhatatlanul szüksége van. Az ipar fejlesztésében a kormány, úgy látszik, azt az emlékiratot fogja követni, melyet erről a kér-

désről az országos ipartanács dolgozott ki.

A kivétel szervezéséről szólva, azt fejtette a miniszterelnök, hogy bizonyos összeköttetéseket már most jó eleve meg kell szerezni s nem csupán az utolsó percben, a mikor már exportálni akarunk. Még áldozatoktól sem szabad visszariadni, ha arról van szó, hogy valamely iparág termelési fölöslegét el tudjuk helyezni akkor is, a mikor a hazai fogyasztás ideig-óráig, bármi ok miatt is, csökken.

Megemlékezett Wekerle arról is, hogy a magyar sajtó egyrésze mértéktelen harcot indított meg a Németországgal való szövetség ellen; ezt mélyen sajnálja a miniszterelnök, mert az ily támadásoknak sajtóháború és a sajtóháborúnak könnyen az lehet az eredménye, hogy a szövetségeseknek egymáshoz való viszonya nagyon meglazul. Annál is inkább sajnálja Wekerle a németek ellen intézett támadásokat, mert az ő legbiztosabb tudomása szerint egy szó sem igaz abból, hogy a mi belügyeinkbe bárminemű idegen beavatkozás történt volna.

Ugyanerről a kérdésről Kossuth Ferenc is nyilatkozott egy berlini újságiról előtt;

TÁRCZA.

A Világegyetem.

(A Föld és a csillagvilág fizikai tüneményeinek ismertetése. Írták Cholnoky Jenő és Kövesligethy Radó egyetemi tanárok. A „Műveltség Könyvtára“-nak 3-ik kötete. Kiadja az Athenaeum.)

Büszke öntudat tölti el keblünket, ha a kimutatható kezdettől máig az ember fejlődését nyomom kísérjük. Az ember testi és lelki fejlődése szédítő utat tett meg a megszámlálhatatlan évezredek során s bár megszámlálhatatlan évezredek homályában lapang a tökéletes ember, a hit, hogy ez a tökéletesség elkövetkezik, felemel, további munkára, küzdelemre serkent. Ha ez a hit nem élne bennünk, elveszítenők élet- és munkakedvünket s elviselhetetlenül nehezdednek reánk kicsinységünk, semmisségünk érzete, az az érzet, melyet a megmérhetetlen világegyetem kelt föl bennünk. A világ urainak nevezzük magunkat nagy büszkén, holott ha kissé mélyebben hatolunk a Világegyetem tüneményeinek vizsgálatába, a hiú álomkegyetlenül foszlik szét: hisz maga a föld, melynek lakói vagyunk, csak egy porszem,

a nagy mindenségben. S ha ez a nagyak látott föld csak egy porszem, mik vagyunk mink?

Sűrű verejtékcseppeket izzadva jutunk fel a néhány ezer méteres hegy tetejére. Hosszu idő kell, míg kilihegtük magunkat, szívünk rendesen ver. Pedig valóképpen csak egy dombocska tetején vagyunk. Hol van innét a Nap, mely reánk tüzi forró sugarait? Hol a Hold? A csillagok milliárdja? S mi van ezeken túl? A „dombocska“ tetejéről a „dombvidék“ hosszú láncolatán pihen meg tekintetünk. Hegyláncznak mondjuk mi. Szemünk belefárad, míg végigjárja a sötét erdők koszoruzta hegyeket, a sziklaóriásokat, látjuk, a mint a messze távolban az ég reáhajlik ezekre az óriásokra s vajjon jut-e eszünkbe, hogy ezek az óriások még csak törpéknek sem nevezhetők a világegyetemben. Ha a Föld porszem, mik ezek az óriások? Háta az a síkság, melyet a hegyláncok körülöveznek? És a végtelen pusztaság, melyet szemmel láthatóan nem is határolnak hegyek? Mennél tovább nézünk, elmélkedünk, annál súlyosabb terhekkel nehezdedik reánk kicsinységünk érzete s végezetül meg szerencsésnek mondjuk magunkat, hogy legalább némiképp ismerjük a Földet, mely ápol s eltakar s

valamennyire be tudunk hatolni a folyton fejlődő tudomány segítségével a szabad szemmel és emberi találekonyaság alkotta eszközök útján látható világ titkaiba; megértjük a Föld és a csillagvilág egyes tüneményeit s megértvén azokat a magunk hasznára fordíthatjuk.

Ezt a nagy és üdvös célt szolgálja Cholnoky Jenő és Kövesligethy Radó hatalmas nagy könyve, mely méltó folytatása a már népszerűvé lett Műveltség Könyvtára eddig megjelent két kötetének: a Technika vívmányainak és az Embernek. A nagy feladatot megosztották egymás közt: Cholnoky a Föld, Kövesligethy a csillagvilág birodalmát tárja a laikus ember álmélkodó szeme elé. Mindkét tudós író mestere a tudomány népszerűsítésének. Kedvvel, gyönyörűséggel követjük őket fejezetről fejezetre s észrevétlen gyarapodik ismeretünk s tágul látókörrünk, megnyílnak előttünk eddig nehéz lakattal lezárt ajtók, megismerkedünk mindennap látható tünemények okaival; tüneményekével, melyekről, mert annyira mindencsapki, azt hisszük, hogy tisztában vagyunk velük, holott ha hirtelen feltennénk a kérdést, nem tudnánk rá kielégítő feleletet adni.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testet, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza**
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjen mindenkes
„Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc).

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ára üvegenként 4.— korona.

neki is az ugyan a véleménye, hogy Németországhoz való viszonyunkat most jobb volna nem bolygatni, de ő egyszersmind meg is jelöli azt a forrást, melyből a Németországban kellemetlennek ítélt magyar újságtámadások táplálkoztak; ez a forrás: az az erős és kínos impresszió, mely akkor támadt bennünk, mikor láttuk a Fejérváry-kormány idejében, hogy Németország mennyire sürgeti a kereskedelmi szerződés megkötését, hogy ezzel is megnehezítse az alkotmányért küzdő magyarok helyzetét s meg is kötötte a szerződést, noha bizonyosan tudta, hogy ily szerződés megkötésére a magyar kormány feje nem volt feljogosítva. Kossuth Ferencz ugy politikai, mint közgazdasági érdekből szükségesnek tartja, hogy Németországgal a legjobb viszonyban legyünk, de megkívánja azt is, hogy a mi érdekeink és jogos kívánalmaink iránt a németek is barátságos előzékenységet tanúsítsanak.

Politikai hírek.

Az osztrák miniszterelnök f. hó 15-dikén így beszélt Ausztriának hozzánk való viszonyáról: „Azt hiszem, hogy mi csak örömmel és rokonszenvvel fogadjuk a Magyarországon helyreállott parlamentáris viszonyokat. Hiszen ezáltal új erőre kapnak amaz intézményeink, amelyek a közös ügyek szempontjából állanak fenn. Igen elénken sajnálom, hogy az idők során nem sikerült a monarchia két állama közötti viszonyt olyképpen rendezni, amint azoknak két gazdaságilag és politikailag annyira egymásra utalt, évszázados történeti mult által egymáshoz csatolt és egy uralkodóval bíró állam között lenniük kellene. Az ez idő szerinti fennálló jogi helyzetről hivatali elődöm ez év április 27-én szólott. Én azt hiszem, hogy mindkét részre nézve felette hasznos

volna, ha az ez idő szerinti viszony szempontjából fennálló bizonytalanság eltűnne és ha a folytonos rendeletek helyére állandó rend lépne. Bejelenthetem a t. Háznak, hogy ebben a tekintetben a két kormány között megegyezés áll fenn. Készen vagyunk tárgyalásokba bocsátkozni, hogy mindama kérdésekben, amelyek a helyzetre való tekintettel még nyílt kérdéseknek tekintendők, megegyezést hozunk létre és így megteremtjük az Ausztria és Magyarország között a jövőben fennálló viszonyok kölcsönös érdekei szempontjából megfelelő alapját. Szilárdan meg vagyok győződve arról, hogy ha mindkét részről becsületes és komoly szándékkal lépünk a kiegyezés útjára, a siker nem maradhat el. Áldás volna egy Ausztriára, mint Magyarországra nézve, ha sikerülne az eddigi helyzet helyett bizalmas, időszakos megrázó kódtatásoktól ment, tartós viszonyt teremteni. A megegyezésnek azonban az egész vonalra kell kiterjednie, mert a fennálló viszonyok a mi kárunkra semmi szín alatt sem szabad módosulnia.“ (Hiszen ez úgy hangzik, mint az ischli klauzula.)

A „független“ még nem okvetlenül függetlenségi, és a „függetlenségi“ nem mindég független.

Az „Alsófehér“, amely ríktóan függetlenségi, észrevett egy sajtóhibát a fővárosi lapok azon közleményében, mely vármegyénk közigazgatási bizottságának Szász József alispán melletti nyilatkozatát hozta. „Független“ helyett „függetlenségi“ szó jelent meg, — lehet, hogy tollhibából (nem az eredetiben, hanem esetleg a másolatban), lehet hogy sajtóhibából, de semmiesetre sem szándékosan, ugynevezett

„fogás“-ból. Mindegy; fődolog, hogy az „Alsófehér“-nek kapóra jött és vitezül kirohant tiltakozásával. Láthatta ugyan, éppen a „Közérdek“ által közölt névsorból, hogy a K. B. gyűlésén független férfiak szölkáltak fel Szász József alispán mellett, kik közül pd. Csató János kir. tanácsos, ny. alispán, a szabadságharcban igazán a függetlenségért, a szabadságért s az egyenlőségért küzdött, tehát többet tett egymaga, mint az „Alsófehér“ egész vezérkara, de azért bizó nem „függetlenségi“, hanem a szó nemes értelmében „független“, ki határozottan elítéli az ugynevezett talmi függetlenségieknek a mostanihoz hasonló káros, s nem is valami férfias magatartását. Reméljük, hogy a K. B. többi tagjáról is szives lesz elismerni az „Alsófehér“, hogy függetlenek, habár nem függetlenségi s tessék elhinni, hogy ahonnan ez az indítvány származott, mely az „Alsófehér“ szerint persze „nagyon rossz szolgálatot tett az alispánnak“ — az a vármegyének s a magyar hazafias közéletnek sokkal több és sokkal jobb szolgálatot igyekezett tenni, mint a hazafisággal és függetlenséggel nagy kényelmesen kéréző „Alsófehér“ összes kompániája. A különbség csak az, hogy az illető és társai nem szokták fitogtatni hazafiai érzelmeiket, magyar nemzeti gondolkodásukat, mely velük született, mely természetes és őszinte kifejezése lelküknek, s a melyet ők soha sem használtak fel saját érdekükből, sem arra, hogy másoknak kárt okozzanak és legyalázzanak azzal az óvatos, fioman tapintatos kifejezéssel, hogy: „egyéni becsületét sérteni nem akartuk“!

Az igazság érdekében.

Az „Alsófehér“ közölvén Szász József alispánnak az ellene intézett támadásokra vonatkozó nyilatkozatát, kijelenti, hogy a szám-

A megmérhetetlen világegyetem tüneményeinek tudománya maga a végtelen nagy birodalom, ezt a birodalmat tökéletesen bejárni embernek nem adatott meg s meg kell elégednünk, ha bár nagyjában megtehetjük azt az utat, melynek ezer meg ezer kiágazása van. Ezt a nagy utat a levegőben kezd a mi tudós vezetők s ez az ut maga végtelennek tetsző. Megmagyarázza a levegő hőmérsékét, annak változásait, a zivatar keletkezését, lefolyását, a levegő nedvességét, a csapadékot, a harmat, dér, zuzmarás köd, felhő, eső, jégeső és hó mivoltát, a villamos-ságot, a mennydörgést, — így jutunk az áldott Naphoz, e földön minden élet és mozgásnak legfőbb okához. Mennyi melegség jut a földre, hogyan oszlik meg a föld színén? Aztán következik a szelek világa, s közben egy sereg népszerű kérdés világosodik meg, többek közt a Medárdus-napi időváltás, megtudjuk, mi a legegyszerűbb barométer, miben áll az időjós tudománya, megfejtődnek a mindennapos tünemények okai: az ég kék színe, a felhők színei, a tavak színei, a szívárvány, a ködképek, a sugár kévek a lenyugvó nap körül stb. stb.

A levegőből lejutunk — az Óceán fene-

kére. Micsoda életet találunk itt! Hány élet kellene csak ennek a teljes megismerésére! S mekkora tudomány a „végtelen“ tenger élete, a látható tünemények nagy sokasága!

A tenger után jön a föld, a „porszem“, amelyen a „világ ura“ él. Mennyi titkot rejt magában ez a porszem! Mennyi a csodálni való a felszínén! A hegyek, a völgyek, a síkságok. A mindenféle csodás alakulatok, képződések. A rettenetes vulkánok. A vulkánikus kitörések. A hegyek pusztulása. Hogyan dolgozik, pusztit az esőcsepp a hegyóriásban. Hát a patak, a csörgedező kis patak.

Hát az a „körutazás“, mit a vizek végeznek! A földön s a föld alatt. Hogyan fejlődnek a barlangok s hogyan pusztulnak. Hogyan támadnak azok a sokszor megcsudált hegyszakadékok. És itt van a források nagy birodalma. A folyóvizek, a tavak: mind ezen a porszemen. Ez a porszem foglalja el a 633 oldalos könyvnek körülbelül öt-száz oldalát. Itt veszi át a vezetést Kövesligethy, bevezetve a csillagvilág csudálatos, rejtelmes birodalmába. Minő utazás ez! El-eledülünk a látottaktól s beleszédülünk a gondolatba, hogy mily megmérhetetlen űr a

világegyetem: évezredek kellenének, hogy azt bejárja a gyarló ember, föltéve, hogy van évezredekre nyújtott emberi élet s volna „alkalmatosság“, mely ezt az utat megtegye.

Méltóan a nagyszerű témához, melyet e könyv felölel, maga a könyv is egy nagy birodalom, melynek hű ismertetéséhez külön könyv kellene. Csupán a szövegek és színes műmellékletek száma több négyszáznál s végül a könyv hátsó táblájának bel-sejében van egy forgatható csillagtérkép is, mely Kövesligethy számítása alapján készült. Egy újságcikknek ily nagyszabású művel szemben lehet-e más feladata, mint némi tájékozást adni a tartalomról, fölkelteni a figyelmet s buzdítani, serkenteni a magyar olvasót, hogy ragadja meg az alkalmat: megismerni annyit a porszemből s e porszemből látható csillagvilágból, amennyit minden művelt embernek ismernie kell. Ismernie nemcsak műveltségének gyarapításáért, de azért a gyakorlati haszonért is, mit e könyv bőséggel áraszt magából.

B.

SÁMSON JAKAB

Telefon 423.

uri szabó

Telefon 423.

KOLOZSVÁRT, Egyetem-u. 2.

Ajánlja dúsan felszerelt raktárát

honi, angol, scoth és francia különlegességekben

FÉRFI RUHÁK a legmodernebb szabászat alkalmazásával, saját műhelyében készíttetnek. 12 85-105

Gyors és pontos kiszolgálás! Gyors és pontos kiszolgálás

beli adatok „felvonultatása” „a többrendbeli támadás tömegével szemben csupán e vékony és kényelmesnek ígérkező alapra helyezkedik”. „Mert — szerinte — nem az a kérdés, hogy a két kerületben a nemzeti-ségi jelöltekkel szemben a harcz nem volt fölvehető győzelem reményében, hanem az, hogy ennek a győzelemnek érdekében fel volt-e használva minden törvényes eszköz, meg volt-e egyáltalában arra a becsületes ígérkezéssel; nem történt-e mulasztás, avagy nem volt-e épen martaléku odadobva alárendelt, mellékes czélokra a nemzeti ügy szent érdeke?”

Az alispán megtette férfias, egyenes válaszáat. Mellette független férfiak szólaltak fel, nyíltan, határozottan. Az „Alsófehér”-nek ez nem elég. Természete, jellemvonása hozza magával, hogy neki nem elég, mert a gyanúsítás az ő kenyere.

Aki állit, sőt vádol, az bizonyítson kétségbevonhatlan bizonyítékokkal. Tessék az alispán bizonyítékai ellenében a gyanúsítások helyett becsületes bizonyítékokat állítani. Ha pedig nem tud: akkor legalább — hallgasson! —

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.**

— **Olvasóinkat kérjük, legyenek szivesek előfizetéseik megújításával és érdekes vidéki hírek beküldésével hennünket támogatni.**

— **A főispán beiktatása.** Mozgalom indult meg társadalmunkban, hogy br. Kemény Árpád Alsó-Fehér vármegye kinevezett főispánjának székfoglalása a megye közönségének általános szeretetéhez méltó ünnepek keretében történjék. Mivel azonban a főispán még mind ez ideig nem nyilatkozott azon időre nézve, melyen székét elfoglalhatja: Szász József alispán köriratban értesítette a törvényhatóság tagjait, hogy — mihielyt ő méltósága határozataról értesülni fog — azonnal intézkedik a törvényhatósági bizottság összehívásáról és a beiktatás ünnepségeinek bizottsági uton való előkészítéséről. Vármegyénk közügyei érdekében őhajandó volna, hogy ezt az általános örömmel várt ünnepnap felemelő hangulatát semmiféle disszonancia ne zavarja meg.

— **Bocskay-ünnep.** A magyarországi ev. ref. egyetemes konvent és zsinat rendelkezése értelmében f. évi május 20-án (vasárnap) a nemzeti és vallásszabadságot biztosító bécsi békekötés 300-os évfordulója alkalmából hálaadó istentisztelet egészszálló hangjai fogják betölteni Magyarország minden református templomát a legkisebb falukban is. A nagyenyedi ev. ref. egyházközség Tanácsa is megtette a nagy nemzeti ünnep megtartására vonatkozó intézkedéseit. Folyó hó 20-án délelőtt 10 órakor hálaadó istentisztelet lesz a templomban a következő renddel: 1. Invokáció. 2. A közönség éneke. 3. A Bethlen-kollégium vegyeskarának éneke. 4. Imádkozik: Székely János s. lelkész. 5. Ének-szólo orgona-kisérettel, előadják: Lázár Albert és Székely

Lajos tanítóképzési növendékek. 6. Alkalmi egyházi beszédet mond: Jancsó Sándor lelkész. 7. Hymnus: orgona-kisérettel éneklie a gyülekezet. A perselyekbe gyűlt adományok a létesítendő „Bocskay-emlék”-alap javára fordítatnak. Az összes hatóságokat, testületeket és iskolákat ezen az uton is részvételre kéri az Egyházi előljáróság.

— **A Sportegylet közgyűlése.** Folyó hó 14-dikén tartotta rendes évi közgyűlését a Nagyenyedi Sport-Egyesület Zeyk Dániel nyug. főispán elnöke alatt. A tagok szép számu megjelenéssel fejezték ki az egyesület fontos ügyei iránt való érdeklődésüket. Legfontosabb tárgy volt Hollós István titkár indítványa, melynek alapján határozattá lett, hogy az egyet korcsolyapályáját átadja Nagyenyed városnak, mely a pályát megfelelően átalakítva fenntartja s a Sportegylet tagjainak szerződészerűleg megállapítandó kedvezményt biztosít. A tennispályák rendbehozásának és felszerelésének kérdése a választmányra bízott. Mivel Zeyk Dániel ő méltósága nem volt rávehető, hogy az elnöki tisztet tovább is elvállalja: dr. Varró László polgármester szép szavakban mondott köszönetet ő méltósága eddigi szives érdeklődéséért. A megejtett tisztújításon egyhangulag megválasztották Sándor Jenő elnöknek, Lázár István és Folyovics József alelnököknek, Hegedűs Kálmán titkarnak, Toronyi Gyula gazdának, Czirner Ödön pénztárosnak.

— **Nyilatkozat** érkezett lapunk szerkesztőségéhez Imreh József nagyenyedi főszolgabíró urtól, melyben a „Közérdek” f. é. 38. számu vezércikkének egy rávonatkozó passzusára reflektálva „valótlanság”-nak mondja azt, hogy ő dr. Horváth József képviselővé választása érdekében bárkinek parancsot adott volna, s ezt az állitását a hivatalos forum előtt bizonyítani is fogja.

— **Tornaünnepély.** A Bethlen-kollégium ifjusága f. hó 24-dikén délután tartja meg évenként szokásos tornaünnepélyét a kollégium kertjében. Az érdekes program minden száma tanuskodik arról a buzgóságról, melylyel az ünnepet előkészítik. Felhívjuk rá olvasóink figyelmét.

— **A fagyos-szentek.** Az ugynevezett fagyos-szentek: Pongrácz, Szervác és Bonifác napjai elmúltak. Hál' Istennek fagyot nem hoztak, sóhajtottak fel a gyümölcs-termelő gazdák, kik e három napra mindig aggódva gondolnak; a jó gyümölcs-termésben való reményüktől rendesen e májusi fagyos napok fosszák meg őket. Az éjjelek hűvösebbek voltak ugyan, fagy azonban nem volt. Ezután csak Orbán ne jöjjön mogorván.

— **Garázda katonák.** F. hó 12-én, szombaton éjszaka három honvéd és egy mélovas huszár részegen és lármásan járták sorra a korcsmákat s közben a főteri Tigris-vendéglőbe is betértek. A vendéglős látva a részeg s kötekedő viselkedésű katonákat, bor helyett távozásra szólította fel őket, mire azok megtámadták. Végre is a vendégek segítségével kitették a szűrőket az utcára s a rendőrséget pedig értesítették a történetekről. Innen a katonák futva

menekültek, maguk után hagyva ki a sapkáját, ki az oldalfejtőjét. Ezen czivódást megelőző útjokban pedig súlyosan megszurtták oldalfejtőjükkel Sas csizmadia-mestert. A garázda katonák ellen többen tettek feljelentést. A vizsgálat ellenük megindított.

— **Kend az az alvinczi?** Egyik budapesti lapkiadó Alvinczen elbukott, annak dacára, hogy — a fáma szerint — vagy 50000 koronát elköltött. Most mindenféle a szeme közé nevetnek szegénynek s e kérdéssel ostromolják: Kend az az alvinczi? (Mátyás Diák).

— **Ipari segéd munkások állami jutalomdíjai.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara az érdekelt iparos mesterek figyelmébe hozza, hogy a hosszasan ugyanazon iparágban működő segéd munkások részére az 1906. évben esedékes 4 drb 100—100 koronás állami ösztöndíj pályázat határidejét folyó évi július 1-ig meghosszabbítottuk. Felkéretnek tehát a mesterek, hogy a a jutalomra érdemes segéd munkásaikat ez ideig okvetlenül terjesszék elő kamaránkhoz, mert a később érkező ajánlatok figyelembe nem fognak vétetni.

SZERKESZTŐSÉG:

Dr. Garda Kálmán, Török Bertalan, Dr. Varró László.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részv. társ.

Sz. 381—1906. vhtó.

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1906. évi V. 456 sz. végzése folytán dr. Müller Jenő nagyenyedi ügyvéd által képviselt Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár felperes részére Kovács Lajos és társai magyarsülyei alperesek ellen 1440 kor. tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesektől lefoglalt és 2100 koronára becsült ingóságokra a m. ujjvári kir. bírósnak 1906. V. 2501 számu végzésével az árverés elrendeltétvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperesek lakásán Magyarsülye községben leendő megtartása határidőül 1906. évi május hó 21-ik napján d. u. 2 órája kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt tehenek, borjúk, sertések, gazdasági gépek és ekék s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéséhez jogot tartanak, amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdésig alulirt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Marosujvár, 1906. évi május hó 4-én.

Dergán János,
kir. bír. végrehajtó.

137 1—1

Háromjáratu 42

GŐZMALOM

koptatóval, szitával; körfűrészszel, szép lakóházzal, gazdasági épületekkel, sertéshizlálóval; 15 hold föld, 2 hold szőlő, gyümölcsös-kerttel,

Nagyküllő megyében eladó.

Jó existenciát nyújtó kedvező alkalom.

Felvilágosításokat ad a Drezdai Motorgyár részvenytársaság — vezérképviselője: Gellért Ignác és Társa Budapest, VI., Teréz-körút 41. sz.

A nagyérdemű közönséget tisztelettel kéri

TÁNGEL JÓZSEF

női, férfi és gyermekdivatáru kereskedő,

hogymielőtt tavaszi szükségletét bárhol is beszerezné, előbb főtér 4. szám alatt lévő raktárát, mely a közelgő idényre dusan van a legjobb minőségű árukkal ellátva, sziveskedjen meglátogatni.

Alsófehérvármegyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár R.-T.

NAGYENYEDEN.

Alaptőke 200,000 korona.

Alaptőke 200,000 korona.

Leszámitol 6 hónapi lejáratig terjedő váltókat a legelősebb kamatláb mellett.

Betáblázás mellett adott kölcsönei után 500 koronán felül $6\frac{1}{2}\%$ -ot számít.

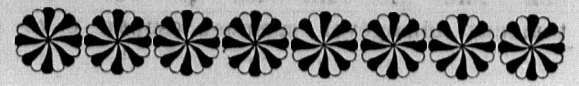
Törlesztés kölcsönöket nyújt 500 koronától kezdődőleg már $4\frac{1}{2}\%$ alapkamattal földbirtokra, a beesérték feléig.

Vásárol és elad értékpapírokat idegen számlára.

Régibb és magas kamatu jelzálogkölcsönöket igen előnyös feltételek mellett **konvertál** s mindennemű ilyen ügyeket a leggyorsabban bonyolít le.

Bevált értékpapír szelvényeket és sorsolt értékeket. 20 38—104

Betétek után naptól-napig $4\frac{1}{2}\%$ -ot fizet.

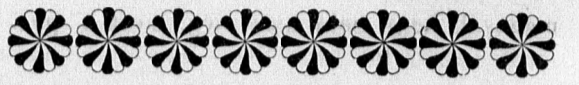


NAGY JENŐ

szájpad nélküli műfog-spezialista

KOLOZSVÁRT, Wesselényi M.-u. 6. sz.

Készít szájpadnélküli természetesen szilárdan álló fogakat 16 koronáért. 35—104



Megjelent! A MŰVELTSÉG KÖNYVTÁRA

HARMADIK KÖTETE:

A VILÁGEGYETEM

A FÖLD ÉS A CSILLAGVILÁG FIZIKAI TÜNEMÉNYEINEK ISMERTETÉSE.

Írták: Cholnoky Jenő és Kövesligethy Radó egyetemi tanárok.

A Világegyetem

czimű munka tartalma:

A levegő
Az Óceán
A szárazföld

382 szöveggéppel, 74 műmelléklettel és egy forgatható csillagtérképpel.

A víz körútja
Tájképek
Csillagászat.

A Műveltség Könyvtára kötetei félevesi időközökben jelennek meg.

A Műveltség Könyvtára egyes köteteinek ára díszes félbörkötésben **24 kor.**

A Műveltség Könyvtára első sorozata 6 kötetből áll; a 6 kötet ára 144 korona.

A Technika Vivmányai
Az Ember
A Világegyetem

Megrendelhető minden könyvkereskedésben.
* Havi részletfizetésre is kapható. *

A Föld
Az Élők Világa
A Társadalom.

Kérjen prospektust bármely könyvkereskedőtől vagy a kiadóhivataltól:

ATHENAEUM IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSULAT
BUDAPEST, VII. KERÜLET, KEREPESI-ÚT 54.

TÖRÖK A SZERENCSE KOVÁCSA!

Felülmulhatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt **25 millió** koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; ezek között a **két legnagyobb nyereményt**, és pedig: **kétszer nagy jutalmat**, a

600,000 koronás főnyereményt,

a legnagyobb **400,000** koronás főnyereményt,

továbbá 5 à **100.000**, 3 à **90.000**, 2 à **80.000**, 3 à **70.000**, 3 à **60.000**, több **50.000**, **40.000**, **30.000**, **25.000**, **20.000**, **15.000** és ezeken kívül számtalan **10.000**, **5.000**, **3.000**, **2.000**, **1.000**, **500** koronás és egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb megkezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 18-ik magyar osztálysorsjátékban **125.000** sorsjegyre **62.500** pénz-nyeremény jut **16 millió 457.000** korona hatalmas összeget és összesen **16 millió 457.000** koronának ki.

Rendelje meg a neve m llett állé szerencseszámot!

Sok pénz szépe varázsolja az életet! Talán meglepi a ferj a feleségét vagy az asszony az urát a neve mellett álló sorsjegy megvételé alatt egy főnyereménnyel. A véletlen nagy szerepet játszik az életben és könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencsesorsjeggyel felváltva a neve mellett álló számot eltalálta, melyre egy nagy nyeremény jut.

Adam, Adel	4040	Dezso, Erzsébet	6411	Ivan, Iolan	12305	Otto, Melánia	20441
Adolár, Agnes	6814	Ede, Eszler	9868	Jakab, Jozsa	20284	Ödön, Narcisz	20989
Adolf, Asota	9007	Elek, Etel	19821	János, Judith	20983	Pal, Noszi	24238
Agoston, Amália	19162	Elemér, Flóra	20580	Jenő, Juliska	24243	Peter, Olga	24277
Aladár, Anna	20445	Emil, Franciska	22032	József, Karolin	24265	Pista, Paula	28876
Albert, Anatólia	21619	Endre, Frida	24252	Kálmán, Katiaka	28874	Richard, Pelagie	32715
Alfréd, Apollonia	2425	Ernő, Genoveva	24863	Károly, Katalin	29334	Róbert, Petronella	35640
Akos, Aranka	24285	Ferenc, Gertrud	29633	Kornél, Klara	35318	Rudolf, Piroška	37411
Ambrus, Berta	28881	Frigyes, Gabriella	34933	Kristóf, Klótild	36825	Salamon, Regina	38164
András, Blauka	34352	Fülöp, Gizella	36779	Lajos, Kornelia	38138	Samu, Rozsika	38238
Antal, Borbála	36451	Gábor, Hedvig	38118	Laszlo, Krisztina	38226	Sándor, Rozalia	41921
Arnold, Boriska	37424	Gáspár, Helena	38173	Leo, Kunigunda	41919	Simon, Sári	88891
Arpád, Betti	38169	Gergely, Henriett	41795	Lipót, Laura	64204	Tamás, Sarolta	84769
Arthur, Bella	41794	Géza, Hermina	51398	Lorinc, Lenke	84738	Tibor, Szerena	86049
Aurél, Brigitta	41988	Gusztáv, Hilda	84702	Manó, Leonia	86014	Tihamér, Theodorja	92778
Attila, Cecília	84309	György, Ibolyka	84780	Márkus, Lidia	90370	Tivadar, Teréz	123508
Balázs, Cornelia	84773	Gyula, Iduka	89219	Márton, Lina	101939	Tóbiás, Terus	123504
Balint, Dóra	86065	Henrik, Hona	101914	Mátyás, Ludmilla	123502	Vendel, Valéria	123508
Barnabas, Dorottya	101404	Hermann, Ilma	123501	Mihály, Luiza	123507	Viktor, Veronika	123516
Béla, Cecília	106999	Hugó, Ilka	123506	Miklós, Magdolna	123519	Vilmos, Viktória	123520
Benedek, Eufemia	123505	Ignác, Irén	123546	Miksa, Malvin	123514	Vince, Vilma	123518
Bernát, Emma	123509	Illés, Irma	123510	Mór, Margit	123515	Zoltán, Zsófia	123521
Dániel, Ernesztin	123513	Imre, Izabella	123511	Nándor, Márta	5488	Zsigmond, Leuzsanna	123522
Dávid, Éva	123517	István, Janka	8512	Orbán, Mártha	8826		
Dénes, Evelin	5837	Izidor, Johanna	3602	Oszkár, Matild	12314		

Legnagyobb nyeremény esetleg 1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyer. 400.000, 1 à 200.000, 2 à 100.000, 2 à 90.000, 2 à 80.000, 2 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000, 3 à 40.000, 3 à 30.000, 6 à 25.000, 9 à 20.000, 13 à 15.000 44 à 10.000 korona és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt —,75 vagy kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor 3.—
1/2 " " " 3.— " " 6.—; 1/1 " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az **összeg előzetes beküldése** ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket fenti eredeti szerencsesorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

1906. évi május hó 23-ig

bizalommal hozzánk beküldeni, miután ezen szerencseszámok gyorsan elfognak és az I. osztály huzása már május hó 23-án kezdetét veszi.

TÖRÖK A. ES TSA

Sürgőnyozim: **BANKHÁZA BUDAPEST.** Sürgőnyozim: **Törökék Budapest.**

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruházi osztálysorsjáték-üzletei: 7-8

Központ: **Teréz-körut 46/a.**

I. fiók: **Váci-körut 4/a.** II. fiók: **Muzeum-körut 11/a.**

Sz. 1092—1906.

Pályázati hirdetmény.

Alsó-Fehér vármegye kisenyedi járásában a **vingárdi körorvosi állás** Vingárd község székhelyével üresedésben lévén; arra pályázatot hirdetek.

Az egészségügyi körhöz 6 község tartozik 8242 lakóssal.

A körorvos évi javadalmazása havi előleges részletekben fizetendő 1700 kor. fizetés és 300 kor. utazási átalány.

Hivatalos kiszállásokkor a kör székhelyén kívül egy vényért 1 kor. díj szedhető és ugyanannyi szedhető a kör székhelyén.

Hivatalos kiszállásokon kívül 2 kilométeren túl kilométerenként 30 fillér fuvardíj vagy természetbeni fuvar követhető és azon felül nappal 2 korona, éjjel 4 kor. rendelési díj számítható fel.

Műtétekért az érvényes díjszabályzat legkisebb tétele igényelhető. A megválasztandó körorvos kézi gyógyszerártartására fel lesz jogosítva.

Az orvosi képesítést és az eddigi alkalmazást igazoló okmányokkal felszerelt kérvények hozzám **f. év és hó 30-ig** benyújtandók.

A választás folyó évi május hó **31-én d. e. 10 órakor** Vingárdon a körjegyzői irodában fog megtartatni.

Kisenyedi járás főszolgabírája.

Koneza, 1906. május hó 3-án.

Szabó Lajos,
főszolgabíró.

125 3—3



Értesítés.

Van szerencsem a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előzékeny eljárása révén kitünő hírnevű

Nagyszabonyi földhitelintézet

részéről Kolozs és több szomszédos megye területére

ingatlan jelzálog kölcsönök „kizárólagos ügynökségével“

bizattam meg. Ebbeli működésomban legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kímélő eljárással szolgálatára legyek.

Bármintemű felvilágítással, utbaigazítással készségesen díjmentesen szolgállok. Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyai végrelegesen rendeztetnek.

Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő oszabító hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek“, — amelyek ilyenmő jelzalogköcsönt pénzintézetek közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem tűni, mert ezek eljárása teljesen megbízhatlan, időt vesztő és minden esetben, akár eredményes akár nem, terhesen költséges 22 18—26

Teljes tisztelettel

Erdélyi erdő-faanyag és bányaugynökség.
Gombos Benő Kolozsvár, Malom-u. 16. sz.



Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotban szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a **szab. Hattyu gyógyszerár** által **Majna-Frankfurt.** 685 37—52

Szolid kiszolgálás! Jutányos árak!

Tavaszi és husvétii idényre ajánlja

BERKOVITS BÉLA

a most ujonnan megérkezett

női, férfi-, fiu- és gyermek-ruháit.

A legujabb divatu

angol raglán kabátok, férfi-, fiu- és gyermek-ruhák.

Valódi angol és gácsi ruha- és felöltő-szövetek.

Minden fajta, női, férfi-, fiu- és gyermek-czipók,
kizárólag kézimunka.

Mérték utáni megrendelések saját szabóműhelyemben a leg-
divatosabb kivitelben 24 órán belül eszközöltetnek.

Becses pártfogást kér

BERKOVITS BÉLA

férfi divat üzlete, Nagyenyed, Főtér 3.

10 39-104

Dús választék minden cikkben.

Czipókben kizárólag kézimunka!!!

Czipókben kizárólag kézimunka!!!

BALLA BÉLA

első rangú előnyösen ismert
friss hús- és finom hentesáru-
különlegességek üzletében zsír-
szalonna nagyban és kicsiny-
ben található.

HÚSÁRAK:

Marhahús 1 kg. 1.28 fill.

Borjuhús „ 1.12, 1.28, 1.52 fill.

Sertéshús „ 1.36, 1.52, 1.80 „

FIGYELMES ÉS HIÁNYTALAN KISZOLGÁLÁS!

8 39-105

HIRDETÉSEKET

legjutányosabban vesz fel
kiadóhivatalunk.

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.-t.

Alaptőke: 300.000 kor. Tartalékalap: 157.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra,
Vásárol sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire.

Letétbe és elad értékpapírokat.
elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés örzési
díj mellett.

Időben kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint 5 $\frac{1}{2}$ %, 6, 6 $\frac{1}{2}$ % mellett, kereske-
delmi váltókat pedig 6% mellett számíttól le.

Betétet 4 $\frac{1}{2}$ % kamattal mellett fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9-12, d. u. 3-4 óráig.

19 39-104

ÓRIÁS VIRÁGU

JAPÁNI CHRYSANTENUMOK

a létező legszebb fajokban kaphatók

MÜHLE ÁRPÁD

kertészeti telepén

TEMESVÁROTT, Árpádtelep 17.

Arjegyzék tenyésztési utasítással ingyen.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

113 6-50

Brassói Portland-Cement-

gyár, Brassóban. Nagyenyeden kapható Klemm Pál úrnál Szentkirály-utcza 72. sz.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.